

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ГРАД ПРЊАВОР
ГРАДОНАЧЕЛНИК**

Карађорђева бр. 2, Прњавор, тел/факс +387 51 663 740
e-mail: kabinetgradonacelnika@gradpmjavor.com
www.gradpmjavor.com

И Н Ф О Р М А Ц И Ј А
о стању цивилне заштите у систему заштите
и спасавања града Прњавор

Предлагач: Градоначелник
Обрађивач: Одсјек за цивилну заштиту

Прњавор, децембар 2025. године

Увод

Заштита и спасавање је дјелатност од посебног интереса за Републику Српску, што је и одредница Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама („Службени гласник Републике Српске“ бр. 121/12, 46/17 и 111/21), у даљем тексту Закон, којим је уређен систем заштите и спасавања у ванредним ситуацијама, снаге и субјекти и њихова права и обавезе, као и дужности и поступања у ванредним ситуацијама те, организација и дјелатност цивилне заштите у систему заштите и спасавања, отклањање посљедица елементарних непогода и других несрећа, планирање и финансирање система заштите и спасавања.

Начела функционисања заштите и спасавања заснивају се на сарадњи, солидарности, правовременом и усклађеном дјеловању субјеката система заштите и спасавања, а огледају се у: начелу заштите, начелу солидарности, начелу јавности, начелу превенције, начелу одговорности и начелу супсидијарности.

Начело заштите подразумијева да свако има право на заштиту од несрећа и катастрофа проузрокованих елементарном непогодом и другом несрећом, а заштита и спасавање људских живота има предност над свим другим заштитним и спасилачким активностима.

Начело солидарности подразумијева да свако учествује у заштити и спасавању у складу са својим могућностима и способностима.

Начело јавности подразумијева да су подаци о опасностима и дјеловању субјеката заштите и спасавања јавни.

Начело превенције подразумијева да се приоритетно спроводе превентивне мјере заштите у складу са својим надлежностима.

Начело одговорности подразумијева да је свако физичко и правно лице одговорно за спровођење мјера заштите и спасавања од несрећа и катастрофа изазваних елементарном непогодом и другом несрећом, и

Начело супсидијарности подразумијева да се у заштити и спасавању првенствено користе снаге и средства јединице локалне самоуправе, а уколико су те снаге и средства недовољне употребљавају се снаге и средства са територије Републике Српске и БиХ.

Систем заштите и спасавања је дио система безбједности и интегрисани облик управљања и организовања субјеката и снага система заштите и спасавања на спровођењу превентивних и оперативних мјера и извршавању задатака заштите и спасавања људи и материјалних добара од елементарне непогоде и друге несреће, укључујући и мјере опоравка од њихових посљедица. У том смислу подразумијева: планирање, припремање и спровођење мјера и активности на заштити и спасавању, заштиту као скуп превентивних мјера усмјерених на јачање отпорности друштва, отклањање могућих узрока угрожавања, смањење утицаја и спречавање елементарне непогоде и друге несреће, и у случају да до њих дође, умањење њихових посљедица, координацију при успостављању, изради и реализацији Програма за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће, спасавање и пружање помоћи кроз организовање цивилне заштите, као и превентивне и оперативне активности које се предузимају у циљу спасавања људи, материјалних и културних добара и животне средине, предузимање мјера и активности на ублажавању и отклањању непосредних посљедица усљед елементарне непогоде и друге несреће и стварање неопходних услова за живот људи на угроженом подручју, организовање, опремање и оспособљавање снага заштите и спасавања, органа управе и других органа, привредних друштава, других правних лица и предузетника за заштиту и спасавање, организовање и оспособљавање грађана за све видове заштите, управљање, руковођење и координацију

субјектима и снагама система заштите и спасавања у ванредним ситуацијама и пружање, тражење помоћи и сарадња са другим субјектима заштите и спасавања.

Систем заштите и спасавања сачињавају субјекти, снаге и активности заштите и спасавања.

Субјекти заштите и спасавања на нивоу локалне заједнице су: Скупштина Града, градоначелник и органи градске управе, привредна друштва и друга правна лица (удружења, професионалне и друге организације, предузетници) и грађани.

Снаге за заштиту и спасавање у локалној заједници су: Штаб за ванредне ситуације, јединице и тимови цивилне заштите, повјереници заштите и спасавања, професионалне и хитне службе и грађани.

Активности заштите и спасавања разврстане су на: превентивне активности, оперативне активности, активности које се подузимају у случају непосредне пријетње и ризика од опасности, активности које се предузимају за вријеме ризика од опасности и активности које се предузимају приликом отклањања последица од настале опасности.

Цивилна заштита у систему заштите и спасавања обухвата личну, узајамну и колективну заштиту, мјере и задатке, координацију и руковођење, штабове за ванредне ситуације, повјеренике заштите и спасавања, јединице и тимове за заштиту и спасавање. Саставни дио је и систем осматрања, обавјештавања и узбуњивања, овлашћена и оспособљена правна лица, хуманитарне и друге организације опремљене и оспособљене за заштиту и спасавање, као и планске активности које се односе на попуну, материјално опремање, обучавање, оспособљавање, мобилизацију и активирање заштите и спасавања.

Права, обавезе и дужности органа, привредних друштава, других правних лица и грађана у области заштите и спасавања уређени су Законом, а обавеза обављања дјелатности заштите и спасавања на нивоу локалне заједнице проистиче и из Закона о локалној самоуправи и Статута Града, а ближе је уређена доношењем аката на нивоу локалне заједнице.

У складу са напријед наведеним обавезе Града су да финансира:

- припремање, опремање, обуку и рад Штаба за ванредне ситуације, јединица и тимова цивилне заштите и повјереника заштите и спасавања, дио система заштите и спасавања који се односи на ниво јединица локалне самоуправе и њихове трошкове учешћа у спровођењу мјера заштите и спасавања,
- прилагођавање и одржавање склоништа и других заштитних објеката,
- обуку становништва у области заштите и спасавања,
- санирање штета насталих од елементарне непогоде и друге несреће у складу са материјалним могућностима и одлуком надлежног органа Града и
- финансирање система заштите и спасавања, - у буџету Града планирати и издвојити средства у износу од 2% буџета, од чега 50% за финансирање превентивних мјера заштите и спасавања а 50% за опремање и обуку структура заштите и спасавања.

Надлежности органа јединице локалне самоуправе у области заштите и спасавања прописане су чланом 22. Закона и односе се на цјелокупно уређење нормативно-правног и планског оквира и спровођење мјера и активности заштите и спасавања – цивилне заштите, као и осталих питања везаних за обављање дјелатности.

Нормативно-правна и планска документација

Нормативно-правно уређење система заштите и спасавања и цивилне заштите у граду Прњавор извршено је кроз доношење следећих аката:

- Одлука о организацији и функционисању цивилне заштите у области заштите и спасавања града Прњавор (Скупштина Града),
- Одлука о формирању Штаба за ванредне ситуације града Прњавор (Скупштина Града),
- Одлука о одређивању локације за уништавање експлозивних средстава заосталих из ратова (ЕСЗР) и мина на подручју града (Скупштина Града),
- Одлука о именовању Штаба за ванредне ситуације града Прњавор (Градоначелник),
- Одлука о формирању Комисије за процјену штете од елементарне непогоде и друге несреће града Прњавор, а на основу исте израђено је и рјешење о именовању (Градоначелник),
- Одлука о одређивању привредних друштава и других правних лица од значаја за заштиту и спасавање града Прњавор (Градоначелник) и
- Одлука о оснивању Оперативно - комуникативног центра Града Прњавор (Градоначелник).

У складу са Законом и Уредбом о садржају и начину израде Плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће („Службени гласник Републике Српске“ бр. 101/21 и 37/25), као и годишњим и средњорочним стратешким плановима Владе Републике Српске, планска документација уређена је кроз израду и доношење:

- **Процјене угрожености од елементарне непогоде и друге несреће,**
Процјена угрожености је полазни докуменат за израду планских докумената у области заштите и спасавања и саставни је дио Плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће. Циљ израде Процјене угрожености је: идентификација и анализа ризика, утврђивање релевантних чињеница које утичу на спречавање, смањење и отклањање посљедица елементарних непогода и других несрећа, давање приједлога и препорука за смањење ризика, прилагођавање односно димензионирање јединица и састава заштите и спасавања-цивилне заштите, хитних служби, превентивних и интервентних капацитета, правне нормативе и планских докумената идентификованим ризицима и стално провјеравање предложених рјешења у пракси и њихова ревизија. У току је ревизија Процјене и ажурирање података, као редовна активност, а везано за израду Плана заштите и спасавања, према обавезама проистеклим из Уредбе.
- **Програм за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће,**
Програм за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће представља документ опште безбједности који се доноси у циљу успостављања односа према ванредним ситуацијама, које су настале као посљедица елементарне непогоде и друге несреће, катастрофе, те организованог и ефикасног дјеловања у ванредним ситуацијама, као и ради спречавања њихове појаве превентивним дјеловањем или ублажавања посљедица. Суштински представља документ којим се настављају активности започете Програмом развоја, као и наставак реализације међународних обавеза проистеклих из Сендаи оквира за смањење ризика од катастрофа за период 2015.-2030. година, као новим оквиром донешеним по истеку Хјого оквира.

- **План оперативног спровођења Плана одбране од поплава у граду Прњавор у 2025. години,**

У складу са Планом одбране од поплава у Републици Српској у 2025. години („Службени гласник Републике Српске“ број 6/25) и задацима проистеклим из истог, Град Прњавор донио је властити План оперативног спровођења Плана одбране од поплава у граду Прњавор у 2025. години. Активност која је претходила доношењу Плана је доношење Плана рада Штаба за ванредне ситуације на изради овог Плана.

План оперативног спровођења обухвата: Извод из Процјене угрожености, нормативне и опште претпоставке, спровођење мјера превентивног дјеловања, спровођење мјера одговора, спровођење мјера опоравка, извјештавање о реализацији задатака из Плана и завршне одредбе.

У марту мјесецу, након упозорења Хидрометеоролошког завода и Републичке управе цивилне заштите надлежне службе града Прњавор приступиле су провођењу превентивних мјера одбране од поплава за територију града Прњавор. С тим у вези, извршен је обилазак водотока ријеке Укрине у вечерњим часовима 25.03.2025. године, гдје је констатовано редовно стање у складу са метеоролошком ситуацијом. Поновни обилазак свих водотока одвијао се у два наврата 26.03.2025. године, у току дана и у вечерњим часовима, гдје је констатовано задовољавајуће стање свих водотока, као и бране Дренова. Исто тако, издато је саопштење за јавност – упозорење за привредна друштва, правна лица и грађане на обавезу предузимања превентивних мјера одбране од поплава, као и мјера на плану личне, узајамне и колективне заштите. Обезбијеђена је одређена количина пијеска и врећа, у случају потребе интервентног дјеловања.

У послјеподневним часовима 27.03.2025. године цивилна заштита града Прњавор, Територијална ватрогасно-спасилачка јединица и Штаб за ванредне ситуације су обилазили терен, пратили стање и предузимали потребне мјере. С тим у вези кренуло се са превентивним испумпавањем воде уз магистрални пут Бања Лука-Прњавор у мјесту Ратковац, те је на још два локалитета вршено испумпавање воде. Ријеке Лишња, Укрина и Илова заплавиле су околна подручја, али није било угрожених домаћинстава. Ријека Укрина била је у сталном расту и заплавила је околну земљиште. У мјесту Горњи Смртићи на једној дионици пута површинске воде преплавиле су саобраћајницу, али није било прекида саобраћаја. У току ноћи дошло је до заплављивања магистралног пута Бања Лука – Прњавор, у мјесту Ратковац, те је саобраћај уз асистенцију Полицијске станице Прњавор обустављен. Обустава је трајала до 09:00 часова ујутро, што је отежало долазак дијела запослених и ученика у школе. Исто тако, у ноћним часовима ријека Вијака испловила је у дијелу Бањалучке улице, те је и ту до јутарњих часова саобраћај био у прекиду. У мјесту Доњи Вијачани, Качаре на регионалном путу Србац – Челинац, дошло је до плавлена моста око 23:00 часа, те је саобраћај био у прекиду до 07:00 часова ујутро. У јутарњим часовима нормализован је саобраћај на свим наведеним дионицама. У мјесту Кулаши (девети километар) у пријеподневним часовима 28.03.2025. године саобраћај се одвијао једном саобраћајном траком. Брана Дренова је од јутарњих часова била у благом преливу, али у контролисаном стању од стране наложних, ЈУ „Воде Српске“ који су у сталном контакту са Штабом за ванредне ситуације града Прњавор. Један број објеката у Присојима и Горњим Вијачанима је заплављен, док је у један стамбени објект ушла вода и саобраћај према истима био је у прекиду из правца Челинца и Прњавора. Штаб за ванредне ситуације био је у контакту са угроженим становништвом, да би се реаговало у случају потребе за храном и

медицинском помоћи, као и у случају потребне хитне евакуације. Настава је обустављена у Основној школи „Иво Андрић“ Кулаши и у подручним одјељењима Основне школе „Никола Тесла“, Гаљиповци и Мравица, док су у Основној школи „Милош Црњански“ Поточани часови скраћени на 30 минута. У осталим школама настава се одвијала редовно. Тим породичне медицине који покрива Лишњу, Вршане и Кокоре није радио због немогућности доласка запослених у амбуланту. Према информацијама надлежних, активирала су се три нова клизишта у Дрењнику на путу према Девихима, у Лишњи и на локалном путу који повезује Машино Брдо и Грабик Илову и иста су угрожавала путне комуникације на којима се налазе. У оквиру Територијалне ватрогасно-спасилачке јединице обезбјеђене су вреће са пијеском, у случају потребе за хитним реаговањем у одбрани објеката и стамбених јединица од поплава. У току цијелог наведеног периода ријека Укрина била је у константном порасту и плавила околне пољопривредне површине. Мост који спаја Прњавор и Станаре на ријеци Укрини (Станића мост) био је у прекиду због поплаве, као и дионице пута Прљача-Церани и Стевића мост-Дријен (Дервента). Вршено је упуштање воде у слободне базене Рибњака Прњавор на подручју села Штрпци, ради растерећења водотока Вијаке и Укрине. У осталим дијеловима стање је било стабилно. До нормализације услова дошло је 29.03.2025. године у јутарњим часовима.

Редовно је вршено хоризонтално и вертикално информисање, као и размјена информација.

При провођењу наведених мјера ангажовани су: Штаб за ванредне ситуације града Прњавор, Одсјек за цивилну заштиту, надлежна одјељења градске управе (Одјељење за стамбено-комуналне послове и инвестиције, Одјељење за пољопривреду, водопривреду и шумарство), Територијална ватрогасно-спасилачка јединица и Полицијска станица Прњавор.

- **План оперативног спровођења Плана активности у припреми и спровођењу мјера заштите и спасавања од шумских и других пожара на отвореном простору у граду Прњавор у 2025. години**

Одржана је сједница Штаба за ванредне ситуације, а на којој су разматрани и усвојени План рада Штаба по проблематици, План оперативног спровођења за град Прњавор у 2025. години усаглашен са републичким планом и обухватио је све елементе;

- Извршена је анализа распосложивих капацитета и финансијских средстава,
- Извршено је упознавање јавности са Планом путем објаве у „Службеном гласнику Града Прњавор“.
- У превентивном смислу вршен је надзор и чишћење одређених локалитета са повећаним ризиком од пожара,
- С обзиром да у 2025. години нисмо имали већих пожара на отвореном простору није исказана потреба за ангажовањем додатних снага и средстава цивилне заштите, те у том смислу нису ни провођене мјере одговора и опоравка.

- **План оперативног спровођења Плана активности у припреми и спровођењу мјера заштите и спасавања од земљотреса у граду Прњавор за период 2024-2027. година,**

План активности у припреми и спровођењу мјера заштите и спасавања од земљотреса у Републици Српској за период 2024.-2027. година је средњорочни

стратешки план Владе Републике Српске и основни документ за координацију и спровођење додатних или посебних задатака и активности на спровођењу мјера заштите и спасавања од земљотреса. На основу истог Град Прњавор израдио је План оперативног спровођења Плана активности у припреми и спровођењу мјера заштите и спасавања од земљотреса у граду Прњавор за период 2024.-2027. година, који је прошао процес верификације и објављен је у „Службеном гласнику Града Прњавор“. Током протеклог периода редовно је праћена реализација задатака на годишњем нивоу, а тежиште је било на вршењу дјелимичне класификације објеката у односу на просјечну густину насељености у складу са процијењеним степеном опасности, као и на процјењивању оптималних капацитета у случају потребе за одговором.

Активност која је претходила доношењу Плана је доношење Плана рада Штаба за ванредне ситуације на изради овог Плана.

- **План оперативног спровођења Плана активности на спровођењу мјера заштите и спасавања од већих сњежних падавина и снијега од интереса за град Прњавор за период 2024.-2027. година,**

У складу са Планом активности на спровођењу мјера заштите и спасавања од већих сњежних падавина и снијега од интереса за Републику Српску за период 2024.-2027. година („Службени гласник Републике Српске“ број 110/23), град Прњавор донио је План оперативног спровођења Плана активности на спровођењу мјера заштите и спасавања од већих сњежних падавина и снијега од интереса за град Прњавор за период 2024.-2027. годину (у даљем тексту План).

План је обухватио Извод из Процјене угрожености, нормативне и опште претпоставке, спровођење мјера превентивног дјеловања, спровођење мјера одговора, спровођење мјера опоравка, извјештавање о реализацији задатака из Плана и завршне одредбе.

У складу са исказаним потребама, а везано за сњежне падавине крајем децембра 2024. године предузимане су мјере на ангажовању додатних снага при рашчишћавању тешко проходних дионица путева у надлежности локалне заједнице и зимске службе одржавања. Предузеће Прокоп са машинама и МГ Минд Прњавор ангажовани су на путним правцима према Кокорима и Дренови, Територијално ватрогасно-спасилачка јединица ангажована је на уклањању стабала, као помоћ зимској служби одржавања и Електрокрајини при оспособљавању водова. Претходно су ангажоване и додатне снаге при рашчишћавању сеоских дионица од стране повјереника цивилне заштите и пољопривредних произвођача, који у свом посједу имају машине-тракторе са грталицама. Сви путни правци првог реда 25.12.2024. године у вечерњим часовима били су проходни, а извођачи су наставили са чишћењем осталих путних праваца на дионицама према домаћинствима која су била одсјечена од главних путних комуникација. За тешко доступне дијелове 27.12.2024. године ангажован је багер са гусјеницама, који се на терену према Поповићима, Присојима, Горњим Вијачанима и Доњим Вијачанима налазио до вечерњих часова 30.12.2024. године, вршећи рашчишћавање. Константно је вршена размјена података са Подручним одјељењем цивилне заштите Бања Лука, оперативном-комуникативним центром, Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде-Републичким хидрометеоролошким заводом кроз

коју је остварено правовремено информисање о актуелној метеоролошкој ситуацији, а што је путем средстава јавног информисања презентовано становништву.

Републичкој управи цивилне заштите, путем Подручног одјелења цивилне заштите Бања Лука, у задатом року, достављен је План оперативног спровођења Плана као и преглед одговорних лица на реализацији Плана, контакт особе за зимско одржавање и преглед расположивих материјално-техничких средстава.

Пред почетак зимске сезоне 2025/2026 година, путем Одјелења за стамбено-комуналне послове и инвестиције извршена је провјера припрема за реализацију Плана зимске службе одржавања у смислу расположивих капацитета и набавке абразивног и посипног материјала у „Кусић-путевима“ д.о.о. Прњавор који је потписник уговора за провођење наведене активности. Дана 20.11.2025. године дошло је до првих сњежних падавина. Зимска служба је ангажована у вечерњим часовима по обавезама из уговора, а локално становништво вршило је чишћење сеоских дионица. Сњежне падавине изазвале су проблеме у снабдијевању електричном енергијом, те је до прекида снабдијевања дошло у сеоским подручјима, а све екипе РЈ „Електрокрајине“ Прњавор биле су ангажоване на отклањању кварова.

- **План рада Штаба за ванредне ситуације у 2025. години.**

План је израђен и обухватио је све потребне елементе који дефинишу рад Штаба у оквиру прописаних надлежности и задатке који проистичу из потребе за реализацијом свих наведених планова.

- **План заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће,**

План се, поред Процјене угрожености од елементарне непогоде и друге несреће, састоји од: Плана превентивног дјеловања, Плана приправности, Плана мобилизације и Плана хитног поступања. Исти је за подручје Прњавора израђен у складу са раније утврђеном методологијом и Законом о цивилној заштити, али је потребно израдити нови и ускладити са Законом, Уредбом, као и Процјеном угрожености од елементарне непогоде и друге несреће. У циљу примјене Уредбе о садржају и начину израде Плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће проведене су активности везано за именовање координатора за репрезентативне ризике, формирана радна група за израду Плана, те проведена обука истих од стране Републичке управе цивилне заштите.

- **План обуке и оспособљавања Штаба за ванредне ситуације града Прњавор у 2025. години.**

План обуке и оспособљавања у области заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће утврђује циљеве и задатке обуке у области заштите и спасавања цивилне заштите у Граду Прњавор, тематске садржаје, број часова, носиоце планирања и учеснике у реализацији обуке за 2025. годину.

Циљ обуке је да се припадници структура заштите и спасавања Града Прњавор, привредног друштва и другог правног лица:

- упознају са правима и обавезама које произилазе из закона, подзаконских аката, планских и других докумената који третирају област заштите и спасавања опасностима и посљедицама елементарне непогоде и друге несреће, мјерама и

задацима заштите и спасавања, материјално-техничким средствима и опреми, елементима организације, планирања и употребе снага и средстава заштите.

- Оспособе за благовремено и ефикасно извршавање задатака заштите и спасавања људи, материјалних и других добара угрожених елементарном непогодом и другом несрећом.

План је израђен и донешен у складу са Планом и програмом обуке и оспособљавања у области заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће за период 2024-2027 Републичке управе цивилне заштите („Службени гласник Републике Српске“, број 30/24), и објављен је у „Службеном гласнику Града Прњавор“.

Организованост снага цивилне заштите

Снаге цивилне заштите у систему заштите и спасавања града Прњавор организоване су по следећем:

- Одсјек за цивилну заштиту организован је у виду самосталног Одсјека и у оквиру прописаних надлежности обавља послове на изради свих нормативно-правних и планских докумената везаних за организовање и функционисање цивилне заштите, води прописане евиденције, планира и спроводи обуку, као и организује и координира спровођење мјера цивилне заштите у области заштите и спасавања. Исто тако, израђује и подноси извјештаје и информације надлежним органима и институцијама. У Одсјеку су систематизована четири радна мјеста.
- Штаб за ванредне ситуације формиран је као оперативно-стручно тијело надлежно за координацију и руковођење приликом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама. У оквиру својих надлежности Штаб руководи и наређује употребу снага и средстава за заштиту и спасавање, координира рад субјеката и снага система заштите и спасавања у ванредним ситуацијама на спровођењу утврђених задатака, прати стање и организацију система заштите и спасавања, предлаже мјере за њихово побољшање, разматра и даје мишљење на приједлог Процјене угрожености и Плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће. Штаб такође у свом раду доноси приједлоге, закључке и препоруке. Штаб за ванредне ситуације града Прњавор, у складу са Одлуком о формирању броји петнаест чланова, гдје, поред Законом прописана три члана, има дванаест чланова који су конципирани тако да покривају комплетну област заштите и спасавања. Чланови Штаба су именовани на начин да је њихово професионално обављање дужности најуже повезано са мјерама и радњама које се требају предузимати у оквиру заштите и спасавања људи и материјалних добара. Цијенимо да квалификациона и професионална структура чланова Штаба омогућава успјешно обављање тражених послова и задатака.
- Специјализована јединица за заштиту од пожара, састоји се од командира вода и два одјелења, а броји 15 припадника. Попуна јединице је у току са припадницима оспособљеним за гашење пожара, односно са извршеном обуком и положеним ватрогасним испитом. Попуна материјално-техничким средствима извршена је средствима која припадају Територијалној ватрогасно спасилачкој јединици, док униформе и опрема недостају за дио јединице. Јединица је, у складу са попуњеним људством и материјалним средствима оспособљена за извршавање намјенских задатака, с тим да је у наредном периоду потребно наставити са набавком адекватних средстава и опреме.

- Специјализована јединица за заштиту од поплава састоји се од командира вода и девет припадника. Попуна људством је у току, а вршиће се из удружења грађана оспособљених за дјеловање на води, са припадајућим материјално-техничким средствима, те дијелом средстава из Територијалне ватрогасно-спасилачке јединице.
- Јединица опште намјене, састоји се од командира вода и три оделења бројности укупно 30 припадника. Попуна јединице је у току, а вршиће се са људством које одговара са својим психофизичким способностима, као и из претходно расформираних јединица специјализоване намјене за које је Процјеном угрожености утврђено да нема реалне потребе за постојање истих на локалном нивоу већ су покривене дјеловањем специјализованих јединица Републичке управе цивилне заштите.
- Повјереници заштите и спасавања, распоређени су по територијалном принципу и тренутно бројно стање је 396 лица, а у току је ревизија истих, тако што се у наредном периоду планира усклађивање потребног броја и распореда повјереника у складу са Процјеном угрожености и планским документима. Задатак повјереника је координација и предузимање активности у омогућавању и спровођењу мјера самозаштите и заштите грађана, као и спровођењу личне, узајамне и колективне заштите при заштити и спасавању људи и материјалних добара.

Саставни дио система заштите и спасавања чини и систем осматрања, обавјештавања и узбуђивања, као и организација система веза. На подручју града Прњавор систем ООиУ егзистира кроз четири сирене од којих су три распоређене на подручју града, док се једна налази на акумулационом језеру и брани „Дренова“. Потребна је потпуна ревитализација система ООиУ. Алтернативни систем веза је развијен кроз КТ радио везу са Подручним одјељењем цивилне заштите Бања Лука и Оперативно-комуникативним центром Бања Лука, као и радио везом у VHF опсегу.

Поред наведених снага за реализацију послова, задатака, мјера и активности заштите и спасавања приоритетно се ангажују постојеће професионалне снаге и средства које своју дјелатност обављају на подручју града, а посебно Територијална ватрогасно-спасилачка јединица, Полицијска станица, ЈЗУ Дом здравља, Црвени крст, ветеринарске станице и амбуланте, Шумска управа Прњавор, комунална, грађевинска и друга привредна друштва од значаја за заштиту и спасавање и одређена удружења грађана.

На основу досадашњих искустава може се констатовати да је употреба професионалних и хитних служби најефикаснији и најрационалнији начин одговора на процијењене ризике и идентификоване опасности, с обзиром на њихову обученост и опремљеност.

Као трајан задатак у циљу заштите и спасавања људи и материјалних добара обављају се послови и задаци на заштити од ЕСЗР, НЕС-а и НУС-а. У вези са тим, а у сарадњи са грађанима, Полицијском станицом Прњавор и „А“ тимом за деминирање Републичке управе цивилне заштите, у току године извршено је идентификовање, прикупљање, уклањање (са тринаест локација) и уништавање: 10 комада ручних бомби, 1 ручни ракетни бацач „ЗОЉА“, 3 тромблona, 4 ракете за стријелу М1.

Финансирање

Усвојеним буџетом Града Прњавор за 2025. годину средства за цивилну заштиту планирана су на следећим позицијама:

- 2 000,00 KM - средства за обуку структура заштите и спасавања,
- 2 000,00 KM – средства за оперативно спровођење мјера и активности цивилне заштите у систему заштите и спасавања,
- 6 000,00 KM - набавка опреме - цивилна заштита
- 5 000,00 KM – средства за санацију штета од елементарних непогода.

Из напријед наведеног видљиво је да кроз усвојени буџет није примјењен члан 153. став 2. Закона и да нису издвојена намјенска средства у износу од 2%. Међутим, Град Прњавор, је са других буџетских позиција издвојио значајна средства на реализацији превентивних и оперативних мјера.

Да би у наредном периоду унаприједили функционалност цивилне заштите, односно подigli систем заштите и спасавања на виши ниво на подручју града потребно је:

- обезбједити финансирање на законском нивоу ради адекватног опремања и обучавања субјеката заштите и спасавања – цивилне заштите, у дијелу намјенских средстава (члан 153. Закона), као и обезбједити додатна средства за спровођење мјера одговора и опоравка и осталих активности заштите и спасавања, или кроз доношење новог Закона о заштити и спасавању дефинисати стабилне и довољне изворе финансирања,
- организовање цивилне заштите у систему заштите и спасавања и капацитирање јединица и тимова прилагодити закључцима из Процјене угрожености, а у складу са мјерама из Програма за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће,
- израдити, ускладити и ажурирати планску документацију у складу са Законом и подзаконским актима,
- радити на обезбјеђивању складишног простора за материјално-техничка средства,
- санирати и ревитализовати систем осматрања, обавјештавања и узбуњивања,
- наставити са развојем алтернативног система веза,
- извршити набавку теренског возила са покретним системом за узбуњивање и обавјештавање (командно возило),
- смањивати зависност попуне средствима из пописа кроз стварање уговорних обавеза и споразума са другим субјектима од значаја за заштиту и спасавање и
- истрајати на Иницијативи за формирање Центра за обуку кадрова и припадника система заштите и спасавања – цивилне заштите на регионалном или републичком нивоу, и
- активно учествовати у доношењу новог Закона о заштити и спасавању.

Закључак

Нормативно-правна и планска документација ствара реалне претпоставке за даљи развој цивилне заштите града Прњавор у систему заштите и спасавања, као и примјену мјера и активности потребних за пружање адекватног одговора у случају елементарне непогоде и друге несреће кроз реализацију планова оперативног спровођења. Тежиште активности, у наредном периоду, потребно је усмјерити на израду Плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће у складу са Уредбом и Процјеном угрожености, а што ће резултирати ефикасним, економичним и рационалним снагама које ће моћи да пруже адекватан одговор на ризике и опасности.

Повећање капацитета система заштите и спасавања – цивилне заштите извршиће се стварањем уговорних - споразумних обавеза са субјектима од значаја за заштиту и спасавање, а чиме ће се постићи већа сигурност у обезбјеђењу потребних материјално-техничких средстава у односу на постојећу, која се највећим дијелом вршила из пописа имаоца.

Подизање нивоа оспособљености и обучености субјеката и снага заштите и спасавања-цивилне заштите остварити кроз редовну реализацију наставних планова и програма обуке и оспособљавања за извршавање намјенских задатака. У том смислу, исказана је потреба за формирање Центра за обуку кадрова и припадника цивилне заштите на републичком или регионалном нивоу, са циљем њиховог оспособљавања за правовремено и ефикасно извршавање задатака заштите и спасавања људи, материјалних и других добара и реализацију обуке и преношења знања на локалном нивоу и у оквиру својих састава.